



Dries, Bert en Jan Matthys

De afgelopen tien jaar evolueerde het bedrijf van de familie Matthys naar een totale veestapel van 150 melkkoeien, gemolken door drie melkrobots.



Aantal koeien:	150
Aantal stuks jongvee:	155
Hoeveelheid land:	86 hectare
Melkproductie:	11.154 3,92 3,33

Automatisch melksysteem als antwoord op meermaal daags melken bij familie Matthys

Over de 11.000 kilogram melk

Met Helenia Windbrook scoorde de familie Matthys uit Kaprijke een eerste showsucces op de Nacht van de Holstein in Libramont. Het opvallende keuringsdebuut kon de Windbrookvaars recent inlossen met een score van 89 punten voor haar exterieur.

tekst **Annelies Debergh**

Perfect op elkaar ingespeeld. Dat zijn de broers Bert (31) en Dries (26) Matthys uit het Oost-Vlaamse Kaprijke als ze over hun bedrijfsvoering praten. Als de ene broer stopt met praten, neemt de andere de draad over. Hun doel is in de eerste plaats melken. Zo veel en zo goed mogelijk veel kilo's vet en eiwit produceren. 'En dat doen we het liefst met mooie koeien', lacht Bert

Matthys. Hij verwijst naar Helenia Windbrook, hun eigengefokte vaars die onlangs op de Nacht van de Holstein het vaarzenkampioenschap noteerde. Enkele weken terug werd de Windbrookdochter ook ingeschreven met 89 punten. Een toevalstreffer, zo vinden de broers als het over Helenia Windbrook gaat. Maar dat maakt ze niet minder enthousiast. 'Haar moeder en haar groot-

moeder hebben we destijds verkocht als vaars', vertelt Dries. 'Toen we in Libramont waren, zag je haar openbloeien. Pas tegen het begin van de Nacht van de Holstein zagen we in dat we kans hadden op winst.'

Gesekst sperma op jongvee

Bert – die nog deeltijds buitenshuis werkt – en Dries Matthys melken in Kap-

Diepstrooiselboxen met kalk, stro en water voor een voldoende hoog ligcomfort



rijke samen met hun vader Jan Matthys 134 koeien. De melkveestapel telt met de droge koeien meegeteld ongeveer 150 melkkoeien en daarnaast nog zo'n 155 stuks jongvee.

De afgelopen jaren is het bedrijf gestaag gegroeid. In 2002 werd naast het ouderlijk bedrijf van 45 melkkoeien een tweede bedrijf overgenomen met 45 melkkoeien, waar gedurende acht jaar werd gemolken. In 2008 sloot Dries Matthys zich aan bij het bedrijf, met een omvorming tot landbouwvennootschap en een investering in een nieuwe melkveestal tot gevolg. De zeugenstapel werd in 2010 omgezet naar vleesvarkens.

Zeker wanneer het over de fokkerij gaat zijn de broers als twee communicerende vaten. 'We insemineren alle jongvee met gesekst sperma', geeft Bert Matthys aan. Daarin ligt ook de reden voor de ruime jongveebezetting op het bedrijf. Gemiddeld vangt het bedrijf ongeveer 65 procent vaarskalveren. Een groot deel van de vaarzen wordt verkocht en ondanks de vele beschikbare vaarzen werd vorig jaar slechts 23 procent van de melkveestapel vervangen.

In de ruime jongveebezetting zien de broers belangrijke kansen, onder meer met de afschaffing van het melkquotum in het vooruitzicht. Het melken gebeurt sinds de ingebruikname van de nieuwe stal door melkrobots. 'Deze zomer zag het er naar uit dat het Belgische melkquotum niet gehaald zou worden. We hadden de keuze: ofwel vaarzen blijven verkopen ofwel een derde melkrobot in gebruik nemen. We hebben toen voor het laatste gekozen', zegt Bert Matthys. Of het derde melksysteem ook dit jaar al rendeert, hangt af van de vullingsgraad van het Belgische melkquotum en de superheffing. En dat blijft nog even spannend. 'Wellicht komt daar pas in juni duidelijkheid over.'

Gemakkelijk veel melken

De melkkoeien halen een rollend jaargemiddelde van 11.154 kg melk met 3,92% vet en 3,33% eiwit, goed voor een economisch jaarresultaat van 2565 euro. 'We willen zware en functionele koeien die gemakkelijk melk kunnen geven', zegt Dries. Zijn broer Bert vult aan: 'We willen koeien die de kracht hebben om melk te geven en ook over goede uiers beschikken. Aan het beenwerk schenken we minder aandacht in de fokkerij. Dat zien we veeleer als een managementkenmerk.'

Om beenproblemen te voorkomen, krijgen de koeien twee keer per jaar een



Helena Windbrook, na haar overwinning in Libramont beoordeeld met 89 punten

bekapbeurt. Bij tussentijdse problemen grijpen de broers zelf in met behulp van de centraal geplaatste bekapbox. Weidegang krijgt de veestapel niet. Bert: 'Bij grotere veestapels wordt het moeilijk om de koeien buiten te laten lopen. Sinds de start in de nieuwe melkveestal blijven onze koeien binnen.'

Voor het ligcomfort kozen de broers voor diepstrooiselboxen met kalk, stro en water in een verhouding van 6:1:3. 'We zijn begonnen met diepstrooisel op basis van zaagsel, maar dat was onhoudbaar', zegt Bert. 'We moesten toen elke week of soms om de vier dagen zaagsel in de box aanbrengen. Dat hou je niet vol.'

Met het nieuwe diepstrooiselmateriaal is de tijdsbesteding beperkt. Het mengsel

kalk-stro-water maken de melkveehouders met de voermengwagen. 'Nu vullen we het mengsel één keer in de vier weken met de kruiwagen aan. In dat tempo is dat goed haalbaar.'

Duurdere droogstand rendeert

Koeien die extra aandacht nodig hebben, zoals droogstaande koeien in de laatste fase van de droogstand, zijn in een potstal gehuisvest. Ook zieke, kreupele of andere attentiekoeien hebben toegang tot de strobox.

In het eerste deel van de droogstand vertoeven droge koeien wel op roosters. 'De droogstand is gebaseerd op zuiver hooi en krachtvoer', legt Bert uit. Ook de groep kalveren tot vijf maanden krijgt



Aparte strohuisvesting voor zorgkoeien en koeien in de laatste fase van de droogstand

als rantsoen alleen hooi aangevuld met krachtvoer.

Met name voor het opstarten van droge koeien levert het voeren van hooi en brok goede resultaten op. 'De koeien zijn altijd erg vitaal na kalven. Bovendien weet je perfect wat de koe heeft opgenomen. Een eerdere berekening gaf aan dat dit type droogstandsrantsoen ongeveer 25 euro meer kost dan een traditioneel droogstandsrantsoen. Maar de koeien starten nu beter en vooral vlotter op. Een probleemkoe kost het bedrijf in elk geval veel meer geld.'

Ander werk

Na het kalven krijgen de koeien 15 kg graskuil, 25 kg maiskuil, 10 kg perspulp, 3 kg bierbostel, 3 kg eiwit, 0,7 kg koolzaadstro en een maximale krachtvoergift van 6,5 kg. De eerste veertig lactatiedagen worden de koeien ondersteund met propyleenglycol. 'Alle koeien met een melkgift boven de 31 liter krijgen extra krachtvoer', voegt Dries eraan toe. 'Voor de overige koeien is er alleen een kilo goedkope lokbrok om naar de robot te komen.'

Over het automatisch melken zijn beide broers het er duidelijk over eens dat die

keuze het beste past bij de bedrijfsvoering. Bert: 'In de oude melkveestal zagen we vaak melk in de boxen liggen voor het melken. Dat betekent verlies.'

Een eerste overweging was om drie keer per dag te gaan melken. 'Maar dat is niet haalbaar met traditioneel melken. Dat hou je niet vol.' Dries Matthys gaat verder: 'Een productie van 11.000 kilogram is moeilijk te halen met twee keer per dag melken. En de melkrobot is een beezen product. We hebben nu niet minder werk, wel ander werk. Onze aandacht kan meer gaan naar de zorg voor de koeien.'

Dat met een melkrobot het melken ook duurder wordt, spreken de broers tegen. 'Er is geen enkele machine op ons bedrijf die zoveel uren draait als de robots. Die werken in principe de klok rond.' Het eerste doel is nu de extra ruimte in de stal te benutten met meer koeien. 'We willen de melkrobots vol benutten. Daarna zien we wel weer.'

Vooral exterieur belangrijk

De fokkerij blijft in elk geval belangrijk. De waarde die de broers hechten aan een fraai exterieur valt ook af te lezen in de stierkeuze, met stieren als onder

meer Lauthority, Fever, Seaver, Brawler, Tennessee, Jett Air en opnieuw Windbrook. 'We kijken vooral naar exterieur, slechts bij tien procent van de koeien is productie of de gehalten in de melk bepalend in de stierkeuze', geeft Bert aan. Hij let ook op secundaire kenmerken als dochtervruchtbaarheid. 'Mooie koeien zijn hier vaak ook de beste melkkoeien en dan heb je nog de deugd om met dergelijke koeien ook naar de keuring te kunnen gaan. Dat geeft veel voldoening.' Al blijven de keuringen een nevenactiviteit. 'Deelnemen aan keuringen is een hobby, dat is hier geen fokdoel.'

En weer stippen de broers de prestatie van Helenia Windbrook aan. Ze kalfde op 22 maanden, gaf op haar top 45 liter melk en weegt momenteel 640 kilogram. 'Ze is het bewijs dat een vaars ook vroeg kan kalven', zegt Bert. Kalven voor de leeftijd van twee jaar is het streven. 'Maar een vaars van dat niveau heb je niet zo vaak in de stal lopen.' De prestatie van de 89 punten Helenia in Libramont zal de broers in elk geval nog lang bijblijven. 'Met geld kun je eigenlijk alles kopen, maar het mooiste is als je een dier van dat niveau zelf kunt fokken en daarmee kunt scoren.'